„Tehetség, szorgalom, hivatás”

Tanulmánykötet

Kézirat lezárva: 2021. június 25.

"Tehetség, szorgalom, hivatás"

Kiadja:

a Magyar Rendészettudományi Társaság

Vám- és Pénzügyőri Tagozata

Szerkesztette:

Csaba Zágon és

Zsámbokiné Ficskovszky Ágnes

Felelős kiadó:

Szabó Andrea

ISBN: 978-615-81879-0-9

A mű szerzői jogilag védett. Minden jog, így különösen a sokszorosítás, terjesztés és fordítás joga fenntartva. A mű a kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül részeiben sem reprodukálható, elektronikus rendszerek felhasználásával nem dolgozható fel, azokban nem tárolható, azokkal nem sokszorosítható és nem terjeszthető.

Tartalomjegyzék

Szerzők.....	7
Lektorok.....	11
Lectori Salutem!.....	13

Tanulmányok

Christián László - Lippai Zsolt: Kakuktktojás vagy új rendészeti alappillér?	17
Gonda Éva: Az Europol hospitáció hasznosítása a pénzügyi nyomozók képzése terén	31
Kakócz Krisztián – Vedó Attila: A toloncolás szabály- és szervezetrendszere a második világháború előtt	43
Kovács Gábor: A vezetői kompetenciák fejlesztésének lehetőségei a Rendészettudományi Kar hallgatóinak körében	57
Magasvári Adrienn: Egy új jogviszony „születése” – az adó- és vámhatósági szolgálati jogviszony vizsgálata	69
Molnár Katalin: Mi harminc? Tudománymetria helyett – Szerzőtársas játék.....	87
Nyeste Péter: A modern bűnügyi hírszerzés modelljeinek fejlődése	103
Pajor Andrea: Adóigazgatási tisztviselők képzése	115
Sallai János - Borszéki Judit: Egy megvalósítható utópia? Közös munkanyelv keresése a nemzetközi rendőri együttműködés kezdetén.....	129
Suba László: Nyelvhelyesség a közszférában: Létkérdés vagy úri huncutság?	143
Szabó Andrea - Hájer Tamara: A vámfelsőoktatás uniós elismerési eljárásának elemei.....	153
Szlify Gábor: Okos adózás, okos adóigazgatás – Minden ami okos, de mit is jelent pontosan?	181

Kutatási eredmények

Balla József - Kiss Lajos: A rendvédelmi szervező szakirányú továbbképzési szak indításának legfontosabb tapasztalatai.....	197
Borzán Anita - Szekeres Bernadett: A digitalizáció hatása a gazdasági szakismeretek és a számvitel oktatására.....	211
Duchon Jenő: Tanulási stílus és játékos típus összevetése felnőtteknél, az oktatási folyamat játékosítása céljából	223
Erdős Ákos - Somogyi Ágnes: Koffeinhasználat és koffeinhasználati zavar vizsgálata rendészeti hallgatók körében	237
Halasi Nóra: Feltáró kutatás a hivatástudat és motiváció jelentőségének vizsgálatára, a Hajdú-Bihar Megyei Adó- és Vámigazgatóság személyi állományának összefüggésében	251

Sallai János* - Borszéki Judit*: Egy megvalósítható utópia? Közös munkanyelv keresése a nemzetközi rendőri együttműködés kezdetén

Absztrakt

A nemzetközi (európai és világméretű) rendőri együttműködés kezdete köztudottan a XIX. század végére, a XX. század elejére tehető. Az erre irányuló törekvésekkel számos kutatás foglalkozott már, jelen közlemény is röviden összefoglalja a folyamat szükségességének okait és 1898. és 1942. közötti eseményeit. Sokkal kevesebb figyelmet érdemelt azonban eddig az az érdekes tény, hogy az 1930-as években komolyan felvetődött egy közös munkanyelv bevezetésének kérdése. A Magyar Rendőr folyóirat hasábjain 1937-től 1939-ig számos cikk foglalkozott azzal, hogy az akkor igen népszerű eszperantó mozgalom előnyeit a nemzetközi rendészeti együttműködésben is fel lehetne használni. A közös nyelv keresésének története egyben az Interpol elődszervezete létrehozásának főbb eseményeire, tevékenységi körének fokozatos bővülésére is rávilágít.

Kulcsszavak: nemzetközi rendőri együttműködés, hivatalos nyelvek, Interpol

Abstract

The beginning of international police cooperation (European and worldwide) is considered to date back to the end of the 19th and beginning of the 20th century. The efforts of those times to implement collaboration have been investigated by a number of studies, and this paper also briefly summarises the reasons that made this process necessary and its events between 1898 and 1942. However, much less attention has been paid to the interesting fact that the introduction of a common working language was raised as an important issue in the 1930s. From 1937 to 1939, several articles in the Hungarian police periodical *Magyar Rendőr* discussed the possibility of using the advantages of the then very popular Esperanto movement in international law enforcement cooperation. The history of the search for a common language also reflects the main events of the establishment of Interpol's predecessor and the gradual expansion of its scope of activities.

Keywords: international police cooperation, official languages, Interpol

Bevezető: A nemzetközi rendőri együttműködés kezdetei

A nemzetközi (európai és világméretű) rendőri együttműködés kezdete köztudottan a XIX. század végére, a XX. század elejére tehető. Az Interpol megalakulásának 1898-ig visszanyúló

* Sallai János, Prof. Dr., rendőr ezredes, tanszékvezető egyetemi tanár, , Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Kar Rendészettörténeti Tanszék, <https://orcid.org/0000-0001-6674-1942> , sallai.janos@uni-nke.hu

* Borszéki Judit, Dr., adjunktus, Nemzeti Közszerológati Egyetem, Rendészettudományi Kar Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus, <https://orcid.org/0000-0002-9938-6980> , borszeki.judit@uni-nke.hu

előzményeivel, az USA és az európai országok közötti rendőri együttműködésre irányuló törekvésekkel is számos kutatás foglalkozott már, de még így is maradtak homályos területek.

Az ipari forradalmak és a társadalmi fejlődés következtében az emberek mobilizációja felgyorsult. Ezzel párhuzamosan már nem csak a lakóhelyi környezetüket, hanem az országukat is elhagyták az emberek. Először a kereskedők, zarándokok, diákok, majd a bűnözők is. A nemzetközi bűnözés kialakulása hajnalán Dr. Lindenau berlini kormánytanácsos a következő öt csoportba osztotta be a nemzetközi bűnözőket:

- a) „A cselekmény elkövetésének helyéről új földre menekülő gonosztevők.
- b) Az országban letelepedett külföldi gonosztevők.
- c) A nemzetközi csavargók.
- d) Egyes, országról, országra utazó proffesszionátus bűnözők.
- e) A nemzetközileg szervezett gonosztevők.”³²⁹

A nemzeti rendőrségek számára már a XIX. század végén egyértelművé vált, hogy a bűnözői világban végbement fejlődés révén a nemzetközileg szervezett gonosztevők legmodernebb típusa, a szervezett bűncsoportok jöttek létre és fejtették ki „áldásos” tevékenységüket. „*A nemzetközileg szervezett gonosztevő állandó lakóhelyen tartózkodik és hálóját innen szövögeti és terjeszti ki a többi országokra is. A nemzetközi összeköttetések itt a legjellemzőbben lépnek előtérbe. Ennek a nemzetközi szervezetnek közveszélyes volta nem pusztán a működési terület nagy kiterjedésében, hanem legfőképpen abban nyilvánul, hogy a tettes és áldozat többnyire más-más országbeli.*”³³⁰

A fentiek elleni eredményes fellépés a különböző nemzetek rendőrségeit és a diplomáciai élet szereplőit arra sarkalták, hogy működjenek együtt, hozzák létre egymás között a nemzetközi rendőri együttműködés intézményeit, szervezeteit. Amennyire egyszerű volt a képlet, hogy az államok rendőrségei a nemzetközi, határokon átnyúló bűnözéssel szemben működjenek együtt, olyan vontatottan, nehézkesen jöttek létre a nemzetközi rendőr konferenciák, értekezletek, szervezetek. Ennek oka valószínűleg az lehetett, hogy egyes államok féltették saját érdekeiket, féltek attól, hogy egyes nemzetközi rendőri szervezetekben a politikai befolyás teret nyer. A fenti aggodalmak ellenére a nemzetközi rendőri együttműködés megvalósult (az államok belátták, hogy hidat kell verni egymás között a bűnözés visszaszorítása érdekében), amelynek hazai és nemzetközi legfontosabb mérőföldkövei a II. világháború előtt a következők: ³³¹

Az 1881. évi XXI. t.-c³³². indokolása már utal külföldön üldözendő bűnözőkkel kapcsolatos költségekre.

Az 1898. évi május 27-én 46.826/98. B. M. szám alatt kiadott belügyminiszteri rendelet pedig „kifejezetten felhatalmazza a budapesti főkapitányt és a városok rendőrkapitányait, hogy sürgős nyomozás vagy közbiztonsági intézkedés végett a külföldi hatóságokat közvetlenül is megkereshessék.”³³³

³²⁹ A nemzetközileg szervezett gonosztevők. *Közbiztonság*, 1911/17. szám. p. 222.

³³⁰ uo.

³³¹ KOZÁRY Andrea: Nemzetközi összehasonlító szervezettan. Rendőrtiszt Főiskola, Bp., 2008. pp. 81-98.
Interpol – key dates: <https://www.interpol.int/Who-we-are/Our-history/Key-dates> (Letöltve: 2021. január 21.);

DEFLEM, Mathieu: Policing World Society: Historical Foundations of International Police Cooperation. Oxford University Press, Oxford, 2002. pp. 232-238.
<http://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199274710.001.0001>

³³² 1881. évi XXI. törvénycikk a Budapest-fővárosi rendőrségről

³³³ DORNING Henrik: A bűnügyi rendőrség nemzetközi összeműködése. Pallas, Bp., 1937. p. 336.

Az 1899-ben kiadott rendőrségi nyomozási utasítás³³⁴ már „külön foglalkozik a külföldi megkeresésre foganatosítandó tennivalókkal, s azt is szabályozza, miképpen kell eljárni, ha külföldi hatóság kiküldöttje jön hozzánk nyomozás teljesítése végett (18—19. §§.) Hazánkban tehát a nyomozó rendőrhatalóság régóta fennálló jogszabályok alapján érintkezik közvetlenül azokkal a külföldi rendőrhatalóságokkal, amelyek készek nekünk ily módon jogsegélyt nyújtani.”³³⁵

1898: Rómában megrendezik az anarchizmus elleni harc érdekében összehívott nemzetközi konferenciát, amelyet 1904-ben az ebben a témában Szentpéterváron megrendezett nemzetközi találkozó követ.

Ugyanebben az évben, a Párizsban megkötött nemzetközi egyezményrel felismerik, hogy a nemzetközi leánykereskedés elleni leghatékonyabb fellépés minden szerződő államban egy központi hatóság felállítása, amelyeket már a nemzeti hatóságok felhatalmaztak a közvetlen érintkezésre.

1905: A Nemzetközi Büntetőjogi Egyesület (International Union of Penal Law) Hamburgban megtartott értekezletén határozatot hoz arról, hogy „minden államban szükségesnek tartja központi hivatalok felállítását, amelyeknek a fővárosok rendőrhatalóságaival kell kapcsolatban állniuk, egymással közvetlenül kell érintkezniük s feladatuk küzdeni a nemzetközi bűnözés ellen.”³³⁶ A következő években különböző városokban nemzetközi rendőri konferenciákon vizsgálják az együttműködés lehetőségeit. (1905. Buenos Aires, 1909. Madrid, 1912. Sao Paolo.)

1909: Párizsban megrendezik a nemzetközi autóközlekedési konferenciát,³³⁷ amelynek határozatai alapján adják ki Magyarországon az 57.000/1910. B. M. sz. körrendelet, amely az első KRESZ típusú közlekedésrendészeti szabályozás.³³⁸

1912: A berlini német rendőrségi konferencia kizárólag a rendőrség szempontjából foglalkozik a nemzetközi kapcsolattartással. A „nagy német városok rendőrségei már régen gyakorolták (a külföldi kapcsolattartást) — az utasításaik még tiltották s a német külügyi hivatal nem is látta még a felfogósítást megadhatónak. A konferencia végül alapelveket fogadott el, amelyek szerint olyan nemzetközi egyezmény megkötésére kell törekedni, amely a nagy rendőri hatóságoknak megengedi, hogy milyen bűncselekménnyel gyanúsított egyének üldözésénél és más fontos rendőri ügyekben egymással közvetlenül érintkezhessenek.”³³⁹

1914. Monaco-ban az első Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Kongresszuson (Premier Congrès de Police Judiciaire Internationale) megszületik a későbbi Interpol ötlete. 24 ország 300 tisztviselője tanácskozik a bűncselekmények nyomozása, az azonosítási technikák és a kiadatás területén lehetséges nemzetközi együttműködésről, továbbá szorgalmazza a bűnüldöző rendőrségek közvetlen érintkezésének megvalósítását. (Ezen a konferencián magyar küldött is jelen volt).

³³⁴ 130.000/1899. B. M. sz. rendelet

³³⁵ uo.

³³⁶ uo. p. 337.

³³⁷ A konferencián 53 állam 111 kiküldöttje vett részt — A tanácskozás során több magyar javaslatot fogadtak el.

³³⁸ A párizsi nemzetközi autó konferencia határozatai. *A Rend*, 1926. VI./5. szám. p. 1.

³³⁹ uo.

1922: New York-ban megszervezik a Nemzetközi Rendőr Konferenciát (International Police Conference)

1923: Johannes Schober, a bécsi rendőrség elnöke kezdeményezésére, az európai, ázsiai országok és az USA delegáltjainak részvételével Bécsben megrendezett Nemzetközi Rendőr Kongresszuson megalakul az Interpol közvetlen elődjének tekintett Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság, amely a következő időszakban, 1924 és 1938 között különféle európai országok fővárosaiban évente ülésezik. A bűnüldözés, személyazonosítás, kiadatás és egyéb területeken létrehozandó együttműködés gyakorlati megvalósítására megalakul a Nemzetközi Központi Hivatal.

1926: Megrendezik a berlini nemzetközi rendőri kiállítást, amelyen a külföldi államok csak reprezentatív szerepet játszanak. „Összekapcsolódott azonban a kiállítással — számos egyéb összejövetelen, megbeszélésen és bemutatáson felül — a nemzetközi rendőrségi kongresszus és az ezt követő általános rendőrségi konferencia is, amelyek már igazán nemzetköziesek voltak. Az előbbire pl. 253 résztvevő jelentkezett s ezek közül 141 külföldi volt. (Köztük 19 magyar.) A kongresszussal kapcsolatban tartotta ülését a kongresszus állandó szerve is, a „Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság.”³⁴⁰

Ugyanebben az évben összeül a Berni Bűnügyi Kongresszus, amelyen a következő fontos témaköröket tárgyalják meg:

1. a nemzetközi rendőrségi távírókészülék;
2. a nemzetközi krimináltechnika szótár;
3. a nemzetközi közbiztonság;
4. az azonosító szolgálat egységes jelzőlapjai;
5. a koppenhágai nemzetközi távazonosító iroda;
6. a közártalmúak nemzetközi nyilvántartása;
7. a nemzetközi bűnözők fényképeinek gyűjtése;
8. nemzetközi rendőr hullámok;
9. bűnügyélettani nyomozólap bevezetése;
10. nemzetközi küzdelem a kábítószer ellen;
11. a kiadatási eljárás könnyebbé tétele;
12. a nemzetközi toloncolás.³⁴¹

A berni kongresszus egyik legfontosabb eredménye, hogy a rendőr rádió és hullám ügyét megtárgyalják, és végleges változatát a New York-i kongresszusra előkészítik. A másik eredmény, hogy francia nyelven bemutatják a nemzetközi bűnügyi rendőr szótárt és több nyelvre lefordítják a rendőri távírókódexet.

1927: Az amsterdami Nemzetközi Rendőr Kongresszus határozatot hoz, amelynek értelmében a kapcsolattartás érdekében minden tagállamban létre kell hozni egy Nemzeti Központi Hivalt. Továbbá elfogadják, hogy a bécsi Nemzetközi Nyilvántartó Hivatal működését kibővítik a közveszélyes emberek, a bódító szerekkel való visszaélések, továbbá az elveszett és talált tárgyak, valamint az ismeretlen holttestek nemzetközi nyilvántartásával.³⁴²

³⁴⁰ DORNING Henrik: A berlini rendőri kiállítás. *A Rend.* VI./81. szám. p. 1.

³⁴¹ A berni bűnügyi kongresszus. *A magyar detektív*, 1928/19. szám. p. 7.

³⁴² Teljes eredménnyel zárult az antwerpeni rendőri világkongresszus. *A Magyar detektív*, 1930/20. szám. p. 3.

1930: Budapesten ülésezik a rendőr rádió kongresszus. A kongresszus eredményeként tovább folytatódik a rendőr rádióhálózat kiépítése.

1931: A Népszövetség ülésének keretén belül megvalósul a nemzetközi menekültügyi hivatal tanácskozása és a központi rendőri hivatalok képviselőinek konferenciája. A rendőri konferencia fő feladata, hogy a különböző államok rendőrhatalóságainak együttműködését tökéletesítse, különös tekintettel a pénzhamisításokra.

1934: A bécsi Nemzetközi Központi Hivatal négy részleggel bővül, amelyek pénz, csekkek, útlevelek és értékpapírok hamisításával, az ujjlenyomatok és nemzetközi bűnözők fényképeinek megosztásával, nemzetközileg körözött bűnözők és a társadalomra veszélyes személyek nyilvántartásával foglalkoznak.

1938-: A német nemzetiszocialista befolyás egyre inkább érvényesül, 1942-ben németek ellenőrzése alatt a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság székhelyét áthelyezik Berlinbe.³⁴³

Törekvések az eszperantónak a rendőri együttműködés közös nyelveként való elfogadtatására (1914-1939)

A rendőri együttműködés kezdeteinél sokkal kevesebb figyelmet érdemelt eddig az az érdekes tény, hogy az 1930-as években komolyan felvetődött egy közös munkanyelv bevezetésének kérdése. Erről számol be cikksorozatában Dr. Tóth Vince rendőrkapitány a *Magyar Rendőr* 1937-ben és 1938-ban megjelent számaiban.

Dr. Tóth Vince 1910-ben lett eszperantista³⁴⁴, 1936-ban nevezték ki rendőrkapitánynak.³⁴⁵ 1933-ban vette át Marich Ágoston posztját magyar képviselőként a Nemzetközi Eszperantista Rendőri Szövetségben és az *Internacia Polica Bulteno* nemzetközi folyóirat magyar tudósítójaként.³⁴⁶ 1939-ben áthelyezték az ungvári határterületi rendőrkapitányságra, majd 1941 májusában Máramarosszigetre, 1941 decemberében pedig Hódmezővásárhelyre.

³⁴⁷

Dr. Tóth Vince a *Magyar Rendőr* 1937. évi utolsó, 24. számában az *Európai rendőrség* címmel megjelent cikkében említi először az eszperantó témáját. Összefoglalja az 1937 májusában, Párizsban 22 állam képviseletével, négy szekcióban lezajlott nemzetközi rendőri értekezleteken történeteket, különös tekintettel a francia és holland küldöttség felvetésére, miszerint a különböző országok rendőrségei hasznosíthatnák az *eszperantó segédnyelvet* az egymással való kommunikáció céljára. Mivel ehhez „valamelyik nagy ország” kezdeményezése volt szükséges, felkérték a francia belügyminisztert, hogy a javaslatot terjessze fel a Bécsben működő Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság (Internationale Kriminalpolizeiliche Kommission, International Criminal Police Commission, ICPC) hivatalához. Az európai együttműködés előzményeként Tóth röviden bemutatja a Bizottság tevékenységét. A testület igyekszik biztosítani a közös munkához szükséges kommunikációt,

³⁴³ Interpol: Key dates <https://www.interpol.int/Who-we-are/Our-history/Key-dates> (Letöltve: 2021. január 21.); és DEÁK József et al.: Együttműködés nemzetközi bűnüldöző szervezetekkel: orosz és magyar rendőrségi példák. *Beliügyi Szemle*, 69 évf. 2021/5. szám. pp. 851-867: 857. <http://doi.org/10.38146/BSZ.2021.5.8>

³⁴⁴ Enciklopedio de Esperanto 1933. http://www.eventoj.hu/steb/gxenerala_naturscienco/enciklopedio-1/encikl-t.htm (Letöltve: 2021. február 1.)

³⁴⁵ MTI: Napi Hírek. Az MTI 1936. január 4-ei, 42. kiadása

³⁴⁶ Tra nia movado. *Internacia Polica Bulteno*, 1933/3. szám. p. 6.

³⁴⁷ Áthelyezések. *Magyar Rendőr* 1939/22. szám. p. 462; 1941/10. szám. p. 146.; 1941/23. szám. p. 424.

egyrészt a francia, német és olasz nyelven kiadott *nemzetközi nyomozati értesítő* révén, amely a Bizottság értekezletein folytatott munkáról is rendszeresen beszámol, másrészt a nemzetközi bűnözőkkel kapcsolatos *nyomozati megkeresések* levelezés és rádió útján való előmozdításával. A hírszolgálat megszervezése azonban nyelvi nehézségekbe ütközik, ezekre szolgálna megoldásként, ha minden ország rendőrségi központjában legalább egy tisztviselő tudna eszperantóul, és ez lenne a nemzetközi levelezés nyelve. Tóth kifejti, hogy a külföldiekkel munkájuk révén (például az államhatáron, vagy a turistákat vonzó városokban) kapcsolatba kerülő rendőröknek is hasznos lenne az eszperantó legalább alapszintű, már 20 óra alatt elsajátítható ismerete.³⁴⁸

A téma minden bizonnyal felkeltette a szakma érdeklődését, mert a következő évben a *Magyar Rendőr* több számon keresztül közölte Dr. Tóth Vince *Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban* című cikksorozatát, amelyben a szerző az alábbi gondolatmenet szerint fejtette ki részletesen a nemzetközi rendőri együttműködés történetének főbb lépéseit és az eszperantó – rendészeti munkát segítő – alkalmazási lehetőségeit.

A nemzetközi közlekedés és turizmus fellendülése az elkövetőknek is nagyobb mozgási szabadságot tesz lehetővé, a „nemzetközi bűnözők” „nemzetközi eszközökkel és módszerekkel dolgoznak”³⁴⁹, ezért a rendőri munka is csak nemzetközi együttműködéssel lehet eredményes. A XX. század elején megkezdődött, a világháború miatt átmenetileg megszakadt nemzetközi rendőri együttműködési folyamatok az 1920-as években folytatódtak, ezek eredménye a Bécsben működő Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság (Internationale Kriminalpolizeiliche Kommission) és az általa felállított Nemzetközi Központi Hivatal létrejötte. A Hivatal a nemzetközi bűnözésre vonatkozó adatok egymás közti megosztásával, nemzetközi azonosító eljárások és bűnözői nyilvántartás biztosításával, technikai újítások figyelemmel kíséréssel, kiadatási eljárások segítségével, hivatalos lapjában (Internationale Offentliche Sicherheit) közlemények több nyelven való megjelentetésével szolgálja a nemzetközi közbiztonság ügyét. Ez utóbbi felveti annak igényét, hogy szükség esetén sürgősen elkészülhessenek a jó minőségű fordítások, amit azonban csak megbízható személy végezhet. Az említett Bizottság értekezletein a résztvevők öt nyelvet (francia, angol, német, olasz, spanyol) használnak, a tolmácsolás megnehezíti a tárgyalásokat. A még eredményesebb együttműködéshez tehát szükséges lenne egy közös nyelv. Ez a probléma ekkor, a fellendülő nemzetközi kapcsolatok időszakában más szakmai területeken is felbukkan. A nyelvi nehézségekre egy kiválasztott élő nyelv az akkori politikai helyzetben az államok nemzeti érzékenysége miatt nem szolgálhat megoldással. Így logikusan felvetődik egy *egységes kiegészítő nyelv* használatának ötlete.³⁵⁰

A gondolat már az 1914 előtt lezajlott rendőri kongresszusokon is felmerült. Az 1914-es I. monacói nemzetközi bűnügyi rendőrségi kongresszuson felszólaló párizsi rendőrfőnök már felveti ezt a lehetőséget, utalva arra, hogy 1911-ben már megalakult az eszperantóul tudó rendőrök szaklapot is működtető nemzetközi szervezete. A javaslatot 1914-ben is azért vetik el, mert a „*jelenvolt poliglottok emez előnyükről nem akartak lemondani és ezt álcázva az említett műnyelv használhatóságát kétségbe vonták*”³⁵¹. Az eszperantó elfogadtatásának kérdése az 1922-es New-

³⁴⁸ TÓTH Vince dr.: Európai rendőrség. *Magyar Rendőr* 1937/24. szám. p. 509.

³⁴⁹ TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/2. szám. p. 30.

³⁵⁰ uo.

³⁵¹ uo.

York-i kongresszuson, majd az 1923 és 1938 között megrendezett rendőri kongresszusokon rendszeresen megjelenik.

A nemzetközi nyelv megalkotásának igénye már régen jelen van az emberiség történetében, azonban ezt a kommunikáció és a közlekedés nagyarányú technikai fejlődése, ezáltal az emberek különféle csoportjainak egyre gyakrabban és gyorsabban megvalósítható érintkezése felerősítette. A kisegítő nyelvvél már a felvilágosodás korának neves filozófusai és filológusai foglalkoztak, majd ezeket az elméleti fejtegetéseket folytatták a XIX. század második felének tudósai, akik már az élő nyelvekben fellelhető törvényszerűségeket is felismerték, és már műnyelvek létrehozásával is kísérleteztek. Schleyer Volapük nyelvtervezete például már öt modern nyelv szavait vette alapul, azonban ezeket eltorzított formában használta, ezért elsajátítása nem volt könnyebb, mint más idegen nyelv.

Egy konkrét élő nyelv világnyelvvé emelését ugyanúgy elvetették (egyik sem semleges, ezért politikai és gazdasági előnyöket nyújtana az azt beszélő nemzeteknek), mint a korábban nemzetközi nyelvként már használt latint (nehéz elsajátítani, és holt nyelvként nem tudja követni a modern fejlődést). A megreformált latin nyelv pedig maga a mesterséges nyelv.³⁵²

Kézenfekvő megoldásnak ígérkezik az eszperantó, ez a nemzeti nyelvek alapelemeiből a statisztikai gyakoriságot is figyelembe vevő, logikusan felépített, ezért könnyen megtanulható műnyelv, amely az élő nyelvekhez hasonlóan fejlődhet, és amely a gyakorlatban a többi mesterséges nyelvnél sokkal használhatóbbnak bizonyult. Zamenhof Doktoro Esperanto (Doktor Reménylő) álnéven 1887-ben publikálta a nyelv tervezetét. Elképzelése azon az ideológián alapult, hogy egymás gondolatainak a megértésével a népek közötti gyűlöletet egyszer majd valamennyi kontinensen a szeretet váltja fel. A gondolat nagy népszerűsége tette szert, hiszen 1929-re kb. 100 országban már 150 000 volt a különféle egyesületekbe tömörült eszperantisták száma. Az egész világot behálózó Nemzetközi Eszperantó Szövetségen belül a tagok világnézet (polgári, keresztény, nemzeti) és hivatásrend alapján kisebb nemzetközi (vasutas, postás, jogász, orvos stb.) szervezeteket is létrehoztak.³⁵³

Az 1930-as években Magyarországon is négy bejegyzett eszperantó egyesület működött. 1908-ban Budapesten néhány lelkes rendőrtiszt jelentette meg a *Polica Revuo (Rendőri Szemle)* című szaklapot, amelyben hasonló francia, spanyol és svéd törekvésekről is beszámoltak. A lap 1911-es megszűnése után a világháború kitöréséig a Franciaországban megjelenő *Internacia Polica Bulteno* (Nemzetközi Rendőrségi Értesítő) volt hozzáférhető. Az eszperantó rendőri szolgálatban való használata ekkor már számos országban elterjedt. Párizsban az eszperantista rendőrök a mozgalom jelvényét hordták, jelezve, hogy a külföldieknek ezen a nyelven is segítséget tudnak nyújtani. Több francia, német, brit, holland, belga, spanyol nagyvárosban jelen volt a mozgalom, majd az antwerpeni nemzetközi eszperantó kongresszuson megalakult az Internacia Esperantista Polica Asocia (Nemzetközi Eszperantista Rendőri Szövetség), amely az 1914-es monacói rendőri kongresszuson is bemutatkozott.³⁵⁴

A világháború után a mozgalom életben maradt tagjai tovább folytatták az eszperantó terjesztését és népszerűsítését. Számos német városban szerveztek rendőrök számára tanfolyamokat és klubokat, amelyekben külföldről szerzett szakmai tapasztalatokat is

³⁵² TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/3. p. 56.

³⁵³ TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/4. p. 80.

³⁵⁴ TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/5. p. 104.

megosztottak. Európában újabb országokban alakultak rendőri szervezetek. Budapesten 1920-ban és 1922-ben szerveztek rendőri eszperantó tanfolyamot. 1922-ben Marich Ágoston volt rendőrfelügyelő, jeles eszperantista indította el a *La Policisto* (A Rendőr) című, az egész világon ismertté vált szaklapot, amely a rendőrség modern értelmezését tükröző, következőképpen megfogalmazott alapelvet kívánta népszerűsíteni:

„Új idők jöttek és új eszmék születtek. A rendőrségeket nem tekintették többé adminisztrációs szervezeteknek, sem politikai eszköznek, hanem a modern élet egyik legfontosabb oszlopának. A rendőrség a rendnek: a személyi és vagyonbiztonságnak az őre, a meg nem zavart békés termelésnek, erkölcsi életnek, az emberiség kultúrájának biztosítója. A közösséggel — a közönséggel — szoros összeköttetésben van. Minél inkább fejlődik az élet, annál fontosabb a rendőrség szerepe és jelentősége. A modern élet főútjában: a forgalomban ott áll a rendőrség.”³⁵⁵

A *La Policisto* felhívására 1923-ban Nürnbergben megrendezték az első rendőreszperantista kongresszust, amelyen Schober bécsi rendőrfőnök elnökletével megalakult a Rendőr Világ Liga (*Tutmonda Polica Ligo*). Ez a szervezet a néhány hónappal később Bécsben megrendezett rendőrkongresszuson is képviseltette magát, Marich Ágoston személyében. A kongresszuson is felvetődött a rendőri együttműködés nyelvének kérdése. A vita rávilágított az ezzel kapcsolatos problémákra. Mivel a jelenlévő 300 delegált három-négy nyelvet is magas szinten beszélt, nem érezték át azok problémáját, akik ilyen tudással nem rendelkeztek. Egy elhangzott javaslattal szemben, miszerint legyen a latin a közös munkanyelv, Marich Ágoston próbálta bebizonyítani az eszperantó előnyeit: ez lényegében latin nyelv, de a modern élet elemeit is tartalmazza, amely alapvetően fontos a gyakorlati használathoz. Marich bemutatta a jelenlévőknek, milyen könnyen érthető ez a nemzetközi szavakra épülő nyelv, annak is, aki nem beszél több idegen nyelvet. Továbbá azzal érvelt, hogy már egy nemzetközi rendőri szervezet is alakult az eszperantó mozgalomra támaszkodva.³⁵⁶

Végül a kongresszus úgy határozott, hogy – bár megkereséseket bármilyen nyelven lehet küldeni, illetve ezekre válaszolni – javasolják, hogy a levelezések lehetőleg németül, angolul, franciául vagy olaszul bonyolódjanak. Ugyanakkor pedig felkérnek egy bizottságot, vizsgálja meg az eszperantó, mint közös nyelv használhatóságát. Ezek után a Rendőr Világ Liga feladatának tekintette, hogy a kedvező döntés előmozdítására az eszperantó rendőri használatának további népszerűsítése útján minél több meggyőző adatot gyűjtsön és tárjon a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság titkársága elé. A következő hónapokban a Liga központi lapja, a *La Policisto* segítségével sikerült számos ország (Németország, Ausztria, Románia, Észtország, Lettország, Lengyelország, Svájc, Belgium, Spanyolország, Görögország) több felelős vezetőjének támogató nyilatkozatát megszerezni. A Rendőr Világ Liga iránt megnőtt az érdeklődés, több helyről rendőri ügyekben is érkezett a szervezethez megkeresés. A szervezet 1924-ben Bécsben megtartotta második kongresszusát. Itt megállapították, hogy 35 ország 331 városában körülbelül ezerötszázan munkálkodnak azon, hogy az eszperantót elfogadjassák a nemzetközi rendőri együttműködés nyelveként. Az ezt

³⁵⁵ TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/6. p. 128.

³⁵⁶ uo.

célzó mozgalom azonban a következő években átmenetileg elvesztette lendületét, 1927-ben pedig a *La Policisto* is megszűnt.³⁵⁷

A közös rendőri nyelv megteremtésében a német és a francia eszperantisták tevékenysége nyomán a következő évtizedben kezdődött új fejezet. Az 1932-ben Párizsban megrendezett 24-ik Eszperantó Világkongresszus során a Rendőrök Világ Ligájának volt tagjainak részvételével tartott szakülésen elhatározták, hogy a Nemzetközi Eszperantista Rendőr Szövetség nyomdokain létrehozzák a Nemzetközi Rendőr Szövetséget (*Internacia Police Ligo*), és szolgálatait felajánlják a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottságnak és a Nemzetközi Rendőri Rádiószolgálatnak. Újra kiadták a *Polica Bulteno* folyóiratot is, *Internacia Polica Bulteno* néven. Számos országból több rendőri vezető biztosította támogatásáról a mozgalmat.³⁵⁸

A nemzetközi tapasztalatok alátámasztják, hogy a rendőrök – azokban az országokban, amelyekben eszperantó tudásukat pl. jelvényrel jelezhetik – az „utcai rendészetben” fel tudják használni nyelvtudásukat. A nyelv egyszerűségének köszönhetően a rendőri szaknyelv elsajátítása, a szakirodalom követése is könnyebben és gyorsabban megy, mint egy élő nyelv esetében. Francia, belga, csehszlovák, olasz és holland rendőri szaklapok is használják az eszperantó nyelvű szakirodalmi forrásokat. Ugyanakkor az eszperantó globális népszerűsége miatt nemzetközi elkövetők, veszélyesnek ítélt nemzetközi tömegmozgalmak is használják a nyelvet, ami biztonsági kockázatot jelent.

Az 1934-ben és 1937 májusában a Nemzetközi Rendőr Szövetség konferenciáin a résztvevők határozatban rögzítették, véleményük szerint bizonyított az eszperantó fontossága a külföldi állampolgárokkal folytatott kommunikáció megkönnyítése, a rendőri szakmai és tudományos információk cseréje és a nemzetközi bűnözőkkel és veszélyes mozgalmakkal szembeni hatékonyabb fellépés érdekében. Ezért indítványozzák, hogy a rendőrhatalóságok tanulmányozzák az eszperantó gyakorlati felhasználását, vegyék fel azon nyelvek közé, amelyekből vizsgát lehet tenni, vezessék be oktatását a rendőriskolákban, tegyék lehetővé az eszperantóul beszélő rendőrök nyelvi önképzését. Ugyancsak javasolják, hogy a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság fogadja el az eszperantót egységes nyelvként a jelenleg használt négy nyelv helyett.³⁵⁹

A Tóth Vince által említett főbb eseményeket és az eszperantó rendőri együttműködésben való alkalmazásának felvetését számos, korabeli és a közelmúltban közzétett forrás is megemlíti.³⁶⁰

³⁵⁷ TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/7. p. 153.

³⁵⁸ TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/8. p. 177.

³⁵⁹ TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/9. p. 202.

³⁶⁰ SABITZER, Werner: 100 Jahre internationale Polizeiki Kooperation, https://www.bmi.gv.at/magazinfiles/2014/03_04/files/100_jahre_internationale_polizeikioperation.pdf (Letöltve: 2021. február 1.); DEFLEM, i. m. 2002. pp. 103-104., 128.; ANDREAS, Peter – NADELMANN, Ethan: Policing the Globe: Criminalization and Crime Control in International Relations, Oxford University Press, 2006. p. 87.; VAN HOUTEN, M. C.: The International Co-operation of Criminal Police: Its History and Aims, *The Police Journal*, 1930. <https://doi.org/10.1177/0032258X3000300401>; és JÄGER, Jens: The Making of International Police Cooperation, 1880–1923, In: HÄRTER, Karl et al (szerk.), *The Transnationalisation of Criminal Law in the Nineteenth and Twentieth Century*. Vittorio Klostermann GmbH, Frankfurt am Main. 2019. pp. 171-196.

Dr. Tóth Vince 1933-tól képviselte a magyar rendőröket a nemzetközi szakmai eszperantó szervezetben. A *Magyar Rendőr* hasábjain pedig többször közölt más országok rendőri eszperantó lapjaiból fordított cikkeket a különböző eszközök rendőri alkalmazásáról, mintegy a gyakorlatban bizonyítva, hogy a mesterséges nyelv segítségével fontos nemzetközi szakmai tapasztalatokat lehet megosztani.³⁶¹

Dr. Tóth Vince cikkszerzőként azonban ezután már nem jelenik meg a *Magyar Rendőr* folyóiratban. Az 1939/11. számban olvashatunk egy tudósítást arról, hogy nagy sikerű és komoly nemzetközi visszhangot kiváltó előadást tartott a rádióban Kárpátalja témájában, ez egyben az első eszperantó nyelvű előadás is volt a Magyar Rádió történetében. A nemzetközi rendőri együttműködés közös nyelvéről nem esik szó a folyóirat későbbi, jelenleg rendelkezésre álló számaiban.

Mint ismeretes, a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság székhelyét 1946-ban áthelyezték Párizsba, majd Bűnügyi Rendőrség Nemzetközi Szervezete (International Criminal Police Organization, Organization Internationale de la Police Criminelle, röviden INTERPOL) néven szervezték újjá. Úgy tűnik, az eszperantó bevezetése a nemzetközi rendőri együttműködés második világháború utáni történetében sem vetődött fel komolyan. Az 1950-ben megalapított, rendőröket tömörítő Nemzetközi Rendőrszövetség (International Police Association, IPA) emblémájára azonban a *Servo per Amikeco* (Szolgálat a barátságon keresztül) eszperantó nyelvű mottó került.

Összefoglalás

Ma már tudjuk, hogy – bár az eszperantó mozgalom a második világháború után is tovább élt, és napjainkban is létezik – a mesterséges nyelvet nem sikerült a nemzetközi rendészeti együttműködés közös nyelveként elfogadtatni. Az angol, amely történelmi, politikai és gazdasági okokból a második világháború vége óta de facto világnyelvként van jelen³⁶², más szakmákban is domináns közvetítő nyelvvé vált.

Az eszperantó mozgalom résztvevői továbbra is hangsúlyozzák Zamenhof nyelvének demokratikus jellegét, többen az angol hegemoniájára, a nyelvi imperializmus veszélyére hívják fel a figyelmet³⁶³. Más kutatók úgy gondolják, hogy a természetes nyelvek ereje az etnikai-kulturális viszonyokban, az őket használó etnikai csoportokban és nemzetekben rejlik. A mesterséges nyelvek pedig kellő politikai támogatással sem rendelkeznek például ahhoz, hogy a nemzetközi jogban változtatásokat érthessenek el, vagy hogy beépülhessenek nemzeti oktatási rendszerekbe, és ily módon a globális kommunikáció eszközévé váljanak. Ugyanakkor az a tény, hogy a mesterséges nyelvek jelenleg nem képesek világnyelvként

³⁶¹ TÓTH Vince, dr.: Zsebrádió a rendőrség szolgálatában. *Magyar Rendőr*, 1937/20. szám. p. 465.; A viszketőpor tüntetők ellen. *Magyar Rendőr* 1938/1. p. 2.; A nyilvánosság és a bűnözés. *Magyar Rendőr*, 1938/2. szám. p. 27.; Írásvizsgálat. *Magyar Rendőr* 1939/1., 3., 4. pp. 8., 55., 78.; A holland rendőr és a kerékpár. *Magyar Rendőr*, 1939/2. szám. p. 31.

³⁶² LI, D. C. S. (2003). Between English and Esperanto: what does it take to be a world language? ,/164. szám. pp. 33-63. <https://doi.org/10.1515/ijsl.2003.055>

³⁶³ PHILLIPSON, Robert. Linguistic imperialism. Oxford University Press, Oxford, 1992.; Linguistic imperialism continued. Routledge, New York, 2009.; SPOLSKY, Bernard: Language Policy, Cambridge University Press, Cambridge, 2004. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511615245>

funkcionálni, nem jelenti azt, hogy soha nem fogják elérni a globális státuszt, ezért a globális nyelv jelenségének kutatása során ezeket is vizsgálat tárgyává kell tenni.³⁶⁴

Míg az Interpol tevékenységei jelenleg is négy nyelven folynak, az európai szintű rendészeti együttműködés elsődleges nyelve köztudottan az angol, amely az utóbbi évtizedekben még inkább kiszorítja a bizonyos régiókban korábban még használt egyéb nyelveket (pl. német). Az „egy létező élő nyelv” nemzetközi használatával szemben megjelenő, korábban említett ellenvetésekkel találkozhattunk a legutóbbi évtizedekben is. Például a FRONTEX-ben a *Közös képzési alaptanterv* összeállításakor voltak viták arról, hogy az angol szaknyelv oktatását javasolják-e minden tagállam számára³⁶⁵. Úgy tűnik azonban, hogy egy mesterséges, könnyen elsajátítható nyelvvel szemben a gyakorlatban mégis népszerűbb az a megoldás, hogy a szakemberek az angolt tanulják meg munkanyelvi szinten, a megfelelő szaknyelvi terminológiával együtt.

Természetesen nem érdemes jóslásokba bocsátkozni a jövőbeni európai rendészeti együttműködés közös nyelvét illetően. Az angol nyelv dominanciáján a következő néhány évtizedben úgy tűnik, a BREXIT sem változtat majd. Záró gondolatként azonban fontosnak tűnik megemlíteni a következőt: Jelenleg az angol rendészeti szakmai nyelv használatát érintő hiányosságok nem csak abban állnak, hogy a rendészeti szakemberek nem kellő számban és kellő szinten beszélnek az (általános és a szakmai együttműködéshez szükséges) angolt³⁶⁶, hanem abban is, hogy az eltérő nemzeti hagyományokat tükröző jogi és rendészeti rendszerek sajátosságait sokszor nem lehet egyszerűen és pontosan kifejezni más nyelven. A rendészet különböző területein már kialakult egységes uniós angol terminológiát sem használja mindenki a megfelelő szinten³⁶⁷. Ezek pedig akkor is gondot jelentenének, ha az eszperantó (vagy más mesterséges nyelv) válna az európai vagy a globális rendészeti kommunikáció közös nyelvévé.

Felhasznált irodalom

- [1] 130.000/1899. B. M. sz. rendelet.
- [2] 1881. évi XXI. törvénycikk a Budapest-fővárosi rendőrségről.
- [3] A berni bűnügyi kongresszus. *A Magyar Detektív*, 1928/19. szám. p. 7.
- [4] A nemzetközileg szervezett gonosztevők. *Közbiztonság*, 1911/17. szám. p. 222.
- [5] A párizsi nemzetközi autó konferencia határozatai. *A Rend*, 1926. VI./5. szám. p. 1.
- [6] ANDREAS, Peter – NADELMANN, Ethan: Policing the Globe: Criminalization and Crime Control in International Relations. Oxford University Press, Oxford, 2006.
- [7] Áthelyezések. *Magyar Rendőr* 1939/22., p. 462; 1941/10., p. 146.; 1941/23. p. 424.
- [8] BORSZÉKI Judit: Az English for Border and Coast Guards című nemzetközi szaknyelvi oktatóanyag fejlesztésének folyamata – a nem-nyelvész szakemberek szerepe. In: *PORTA LINGUA 2020. Szaknyelvoktatás és –kutatás nemzetközi*

³⁶⁴ SMOKOTIN, Vladimir – PETROVA, Galina: The Quest for a Universal Language throughout Human History, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 2015/200, pp. 107-113. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.08.026>

³⁶⁵ KISS Lajos: A határrendészeti képzés fejlődési vonalai a schengeni térségben, Doktori (PhD) értekezés, NKE, Bp. 2015. <https://doi.org/10.17625/NKE.2015.016>

³⁶⁶ BORSZÉKI Judit: Training border policing experts in English for Specific Purposes (ESP): Uniform trends in EU member states. In: Kaljula, D. (szerk.) *Sisekaitseakadeemia Teadusartikkelid: Valikkogu*. Tallinn, 2016. pp. 31-65: 33.

³⁶⁷ BORSZÉKI Judit: Az English for Border and Coast Guards című nemzetközi szaknyelvi oktatóanyag fejlesztésének folyamata – a nem-nyelvész szakemberek szerepe. In: *PORTA LINGUA 2020. Szaknyelvoktatás és –kutatás nemzetközi kontextusban* SZOKOE: Budapest, 2020. pp. 231-247: 238. <https://doi.org/10.48040/PL.2020.19>

- kontextusban* SZOKOE: Bp., 2020. pp. 231-247.
<https://doi.org/10.48040/PL.2020.19>
- [9] BORSZÉKI Judit: Training border policing experts in English for Specific Purposes (ESP): Uniform trends in EU member states. In: Kaljula, D. (szerk.) *Sisekaitseakadeemia Teadusartiklid: Valikkogu*. Tallinn, 2016. pp. 31-65.
- [10] DEÁK József et al.: Együttműködés nemzetközi bűnüldöző szervezetekkel: orosz és magyar rendőrségi példák. *Belügyi Szemle*, 69 évf. 2021/5. szám. pp. 851-867.
<http://doi.org/10.38146/BSZ.2021.5.8>
- [11] DEFLEM, Mathieu: Policing World Society: Historical Foundations of International Police Cooperation. Oxford University Press, Oxford, 2002. pp. 232-238.
<http://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199274710.001.0001>
- [12] DORNING Henrik: A berlini rendőri kiállítás. *A Rend.* VI./81. szám. p. 1.
- [13] DORNING Henrik: A bűnügyi rendőrség nemzetközi összeműködése. Pallas, Bp., 1937. pp. 336-337.
- [14] Enciklopedio de Esperanto 1933.
http://www.eventoj.hu/steb/gxenerala_naturscienco/enciklopedio-1/encikl-t.htm
 (Letöltés ideje: 2021. február 1.)
- [15] Interpol – Key dates: <https://www.interpol.int/Who-we-are/Our-history/Key-dates>
 (Letöltve: 2021. január 21.)
- [16] JÄGER, Jens: The Making of International Police Cooperation, 1880–1923. In: HÄRTER, Karl et al (szerk.), *The Transnationalisation of Criminal Law in the Nineteenth and Twentieth Century*, Vittorio Klostermann GmbH, Frankfurt am Main. 2019, pp. 171-196.
- [17] KISS Lajos: A határrendészeti képzés fejlődési vonalai a schengeni térségben. Doktori (PhD) értekezés, NKE, Bp. 2015. <https://doi.org/10.17625/NKE.2015.016>
- [18] KOZÁRY Andrea: Nemzetközi összehasonlító szervezettan. Rendőrtiszti Főiskola, Bp., 2008., pp. 81-98.
- [19] LI, D. C. S. Between English and Esperanto: what does it take to be a world language? *International Journal of the Sociology of Language*, 2003/164. szám. pp. 33-63.
<https://doi.org/10.1515/ijsl.2003.055>
- [20] MTI: Napi Hírek. Az MTI 1936. január 4-ei, 42. kiadása.
- [21] PHILLIPSON, Robert: *Linguistic imperialism continued*. Routledge, New York, 2009.
- [22] PHILLIPSON, Robert: *Linguistic imperialism*. Oxford University Press, Oxford, 1992.
- [23] SABITZER, Werner: 100 Jahre internationale Polizei Kooperation, https://www.bmi.gv.at/magazinfiles/2014/03_04/files/100_jahre_internationale_polizeikooperation.pdf (Letöltés ideje: 2021. február 1.)
- [24] SMOKOTIN, Vladimir – PETROVA, Galina: The Quest for a Universal Language throughout Human History, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 2015/200, pp. 107-113. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.08.026>
- [25] SPOLSKY, Bernard: *Language Policy*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.
- [26] Teljes eredménnyel zárult az antwerpeni rendőri világkongresszus. *A Magyar Detektív*, 1930/20. szám. p. 3.
- [27] TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/6. szám. p. 128.
- [28] TÓTH Vince, dr.: A holland rendőr és a kerékpár. *Magyar Rendőr*, 1939/2. szám. p. 31.
- [29] TÓTH Vince, dr.: A nyilvánosság és a bűnözés. *Magyar Rendőr*, 1938/2. szám. p. 27.;
- [30] TÓTH Vince, dr.: A viszketőpor tüntetők ellen. *Magyar Rendőr*, 1938/1. szám. p. 2.;
- [31] TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/2. szám. p. 30.
- [32] TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/3. szám. p. 56.

- [33] TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/4. szám. p. 80.
- [34] TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/5. szám. p. 104.
- [35] TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/7. szám. p. 153.
- [36] TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/8. szám. p. 177.
- [37] TÓTH Vince, dr.: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. *Magyar Rendőr* 1938/9. szám. p. 202.
- [38] TÓTH Vince, dr.: Európai rendőrség. *Magyar Rendőr* 1937/24. szám. p. 509.
- [39] TÓTH Vince, dr.: Írásvizsgálat. *Magyar Rendőr*, 1939/1., 3., 4. szám. pp. 8., 55., 78.;
- [40] TÓTH Vince, dr.: Zsebrádió a rendőrség szolgálatában. *Magyar Rendőr*, 1937/20. szám. p. 465.
- [41] Tra nia movado. *Internacia Polica Bulteno*, 1933/3. szám. p. 6.
- [42] VAN HOUTEN, M. C.: The International Co-operation of Criminal Police: Its History and Aims, *The Police Journal*, 3. évf. 1930/4. szám. pp. 482-497.
<https://doi.org/10.1177/0032258X3000300401>

Lektor

Fórizs Sándor, Prof., Dr., nyá. r. dandártábornok
nyugállományú egyetemi tanár,
drforizs@gmail.com